

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. rugpjūčio 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Reglamentas (EEB) Nr. 1964/82 – Neteisingos deklaracijos ar apgaulingi veiksmai, kuriais siekiama gauti specialias eksporto grąžinamąsias išmokas už tam tikrus galvijų mėsos gabalus be kaulų – Reglamento Nr. 1964/82 pakeitimas, kuriuo išplečiama teisės į specialias eksporto grąžinamąsias išmokas apimtis – Švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principas – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečias sakinyš“

Byloje C-115/17

dėl *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Prancūzija) 2016 m. lapkričio 23 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. kovo 6 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Administration des douanes et droits indirects,

Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

prieš

Hubert Clergeau,

Jean-Luc Labrousse,

Jean-Jacques Berthelley,

Alain Bouchet,

Jean-Pierre Dubois,

Marcel Géry,

Jean-Paul Matrat,

Jean-Pierre Paziot,

Patrice Raillot

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano (pranešėjas), teisėjai A. Borg Barthet, M. Berger ir F. Biltgen,

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė V. Giacobbo-Peyronnel, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. vasario 28 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- H. Clergeau, J.-L. Labrousse, A. Bouchet ir J.-P. Matrat, atstovaujamų advokatų P. Spinosi ir B. Paillard,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas, S. Horrenberger ir E. de Moustier,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos G. Kanellopoulos, A. Vasilopoulou ir M. Tassopoulou,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Eberhard,
- Europos Komisijos, atstovaujamos A. Lewis ir D. Bianchi,

susipažinęs su 2018 m. balandžio 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtinto švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principo išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp *Administration des douanes et droits indirects* (Muitų ir netiesioginių mokesčių administravimo institucija, Prancūzija) ir *Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)* (Nacionalinė žemės ūkio ir jūros produktų įstaiga, Prancūzija), vienos šalies, ir Hubert Clergeau, Jean-Luc Labrousse, Jean-Jacques Berthelley, Alain Bouchet, Jean-Pierre Dubois, Marcel Géry, Jean-Paul Matrat, Jean-Pierre Paziot ir Patrice Raillot (toliau – kaltinamieji pagrindinėje byloje), kitos šalies, dėl šių kaltinamųjų baudžiamosios atsakomybės už neteisingas deklaracijas ar apgaulingus veiksmus, kuriais siekiama gauti su eksportu susijusios naudos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 1982 m. liepos 20 d. Komisijos reglamente (EEB) Nr. 1964/82, nustatančiame specialių eksporto grąžinamųjų išmokų už tam tikrus galvijų mėsos gabalus be kaulų suteikimo sąlygas (OL L 212, 1982, p. 48; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 5 t., p. 146) buvo nustatytos specialių eksporto grąžinamųjų išmokų už tam tikrus mėsos gabalus suteikimo sąlygos.

- 4 Šio reglamento antroje konstatuojamojoje dalyje buvo numatyta:

„<...> atsižvelgiant į rinkos padėtį, reikėtų nustatyti ekonominę galvijienos sektoriaus padėtį, tam tikrų šio sektoriaus produktų pardavimo apimtis ir [„<...> atsižvelgiant į rinkos padėtį, ekonominę galvijienos sektoriaus padėtį ir tam tikrų šio sektoriaus produktų pardavimo apimtis, reikėtų nustatyti] specialių eksporto grąžinamųjų išmokų už šiuos produktus mokėjimo sąlygas <...>“

- 5 Šiuo tikslu minėto reglamento 1 straipsnyje buvo nustatyta:

„Šiame reglamente nustatytomis sąlygomis už atskirai suvyniotus suaugusių galvijų patinų šviežių arba atšaldytų užpakalinių ketvirčių gabalus be kaulų suteikiamos specialios eksporto grąžinamosios išmokos.

<...>“

- 6 To paties reglamento 2 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Operatorius valstybių narių nurodytoms kompetentingoms institucijoms pateikia deklaraciją, kurioje praneša apie ketinimą iškaulinti užpakalinius ketvirčius, kaip nurodyta 1 straipsnyje pagal šio reglamento sąlygas, ir eksportuoti visą gautų gabalų be kaulų kiekį, atskiria [atskirai] suvyniojus kiekvieną gabalą.“

- 7 Reglamento Nr. 1964/82 1 straipsnis ir 2 straipsnio 1 dalis nuo 1998 m. sausio 19 d. buvo pakeisti 1997 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2469/97, iš dalies keičiančiu Reglamentą Nr. 1964/82, Reglamentą (EEB) Nr. 3846/87, nustatantį žemės ūkio produktų, kuriems skiriamos eksporto grąžinamosios išmokos, nomenklatūrą, ir Reglamentą (EB) Nr. 1445/95 dėl importo ir eksporto licencijų taikymo galvijienos sektoriuje taisyklių (OL L 341, 1997, p. 8; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 22 t., p. 125).

- 8 Reglamento Nr. 2469/97 antroje konstatuojamojoje dalyje buvo nustatyta:

„kadangi įgyvendinus Žemės ūkio susitarimą, sudarytą daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundo metu, reikėtų įvesti priemones, kurios padėtų geriau nukreipti tuos galvijienos produktus, kuriems turi būti skiriama preferencija eksportuojant į trečiąsias šalis; kadangi tą tikslą atitiktų įvesta speciali grąžinamoji išmoka už suaugusių galvijų patinų priekinių ketvirčių mėsos be kaulų gabalus; kadangi Reglamente <...> Nr. 1964/82 numatytos priemonės turėtų būti taikomos ir tiems produktams.“

- 9 Reglamento Nr. 1964/82, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2469/97, 1 straipsnyje buvo numatyta:

„Šiame reglamente nustatytomis sąlygomis už atskirai supakuotus suaugusių galvijų patinų šviežių arba atšaldytų priekinių ir užpakalinių ketvirčių gabalus be kaulų, kurių vidutinis liesos mėsos kiekis ne mažesnis kaip 55 % masės, suteikiamos specialios eksporto grąžinamosios išmokos.

<...>“

- 10 2007 m. lapkričio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1359/2007, nustatančiu specialių eksporto grąžinamųjų išmokų už tam tikrus galvijų mėsos gabalus be kaulų suteikimo sąlygas (OL L 304, 2007, p. 21), nuo 2008 m. sausio 1 d. buvo panaikintas ir pakeistas Reglamentas Nr. 1964/82.

- 11 Reglamento Nr. 1359/2007 3 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Atsižvelgiant į rinkos padėtį, reikėtų nustatyti ekonominę galvijienos sektoriaus padėtį, tam tikrų šio sektoriaus produktų pardavimo apimtį ir [„Atsižvelgiant į rinkos padėtį, ekonominę galvijienos sektoriaus padėtį ir tam tikrų šio sektoriaus produktų pardavimo apimtį, reikėtų nustatyti] specialių eksporto grąžinamųjų išmokų už šiuos produktus mokėjimo sąlygas. Pirmiausia reikėtų nustatyti reikalavimus tam tikriems mėsos gabalams, gautiems iškaulinėjus galvijų patinų ketvirčius.“

- 12 Šio reglamento 1 ir 2 straipsniai suformuluoti iš esmės taip pat, kaip ir Reglamento Nr. 1964/82, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2469/97, 1 straipsnis.

Prancūzijos teisė

- 13 Muitinės kodekso 426 straipsnyje nustatyta:

„Nedeklaruotu draudžiamų prekių importu arba eksportu laikoma:

<...>

- 4° neteisingos deklaracijos arba apgaulingi veiksmai, kuriais siekiama visiško ar dalinio su importu arba eksportu susijusio mokesčių grąžinimo, atleidimo nuo jų, sumažinimo arba bet kokios kitos naudos arba tai pasiekama, išskyrus kokybės ar pakuotės reikalavimų pažeidimus, kuriais nesiekama mokesčių grąžinimo, atleidimo nuo jų, sumažinimo ar finansinės naudos arba tai nepasiekama;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 14 1990 m. gruodžio 21 d. *procureur de la République de La Rochelle* (La Rošelio prokuroras, Prancūzija) pradėjo ikiteisminį tyrimą prieš X dėl neteisingų deklaracijų ar apgaulingų veiksmų nusikalstamos veikos, kaip ji apibrėžta Muitinės kodekso 426 straipsnio 4 punkte. Šis ikiteisminis tyrimas buvo atliekamas dėl faktinių aplinkybių, kurios susiklostė *Clergeau SA* vykdančią veiklą, apimančią, be kita ko, mėsos pirkimą, pardavimą, transportavimą, importą, eksportą ir skerdyklų veiklą.
- 15 2010 m. gegužės 25 d. *Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Poitiers* (Puatjė apeliacinio teismo tyrimo kolegija, Prancūzija) užbaigė minėtą ikiteisminį tyrimą ir perdavė kaltinamuosius pagrindinėje byloje baudžiamajam teismui.
- 16 Šie kaltinamieji iš esmės kaltinami tuo, kad 1987–1992 m. atliko veiksmus, dėl kurių *Clergeau* gavo specialias eksporto grąžinamąsias išmokas, kaip jos suprantamos pagal Reglamentą Nr. 1964/82, neturėdama teisės į jas, t. y. deklaravo suaugusių galvijų patinų mėsą kaip „užpakalinių ketvirčių gabalus be kaulų“, kaip tai apibrėžta šio reglamento 1 straipsnyje, nors ji ir neatitiko šio apibrėžimo. Iš tiesų kaltinamieji pagrindinėje byloje į patvirtintą eksporto sandėlį daugiausiai pristatė priekinių ketvirčių gabalus, tačiau minėtos grąžinamosios išmokos galėjo būti mokamos tik už užpakalinių ketvirčių gabalus.
- 17 2013 m. gruodžio 3 d. *Tribunal correctionnel de La Rochelle* (La Rošelio baudžiamasis teismas, Prancūzija) nuosprendžiu, kurį apeliacinėje instancijoje *Cour d'appel de Poitiers* 2015 m. kovo 12 d. sprendimu paliko galioti, kaltinamieji pagrindinėje byloje buvo išteisinti.

- 18 *Administration des douanes et droits indirects* ir *FranceAgriMer* dėl šio sprendimo pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui; šis teismas mano, kad nurodydama pirmąjį skundo pagrindą *FranceAgriMer* kelia Sąjungos teisės klausimą, susijusį su Chartijos 49 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principo aiškinimu.
- 19 Grįsdama šį pagrindą *FranceAgriMer* iš esmės teigia, kad *Cour d'appel de Poitiers* pažeidė baudžiamosios teisės taikymo laiko atžvilgiu taisyklės, nes pagrindinėje byloje atgaline data taikė pakeistus tinkamumo kriterijus specialioms eksporto grąžinamosioms išmokoms gauti, kurie iš pradžių buvo numatyti Reglamente Nr. 1964/82. Iš tiesų šiam pakeitimui netaikytinas švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principas, nes jį padarius nebuvo pakeisti nusikalstamos veikos sudėties požymiai ir nepakito pagrindinėje byloje nagrinėjamos nusikalstamos veikos kvalifikavimas.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia pažymi, kad Reglamente Nr. 1964/82 buvo numatytos specialios eksporto grąžinamosios išmokos už suaugusių galvijų patinų užpakalinių ketvirčių gabalus be kaulų. Tačiau po to, kai susiklostė pagrindinėje byloje nagrinėjamos faktinės aplinkybės, šis reglamentas buvo pakeistas Reglamentu Nr. 1359/2007, kuriuo teisė į šias grąžinamąsias išmokas suteikta ir už priekinių ketvirčių gabalus. Taigi šiuo atveju kyla klausimas, ar pagal švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principą šie pakeitimai turi būti taikomi pagrindinėje byloje.
- 21 Šiuo klausimu minėtas teismas visų pirma pažymi, jog šis principas susijęs su tuo, kad veikos gali būti kriminalizuotos ir baudmės nustatytos tik tuomet, jeigu tai būtina. Kintančio pobūdžio ekonominio reglamentavimo srityje ši būtinybė vertintina atskirai. Šioje srityje aplinkybė, jog priemonė nebėra būtina atsižvelgiant į esamą ekonominę situaciją, nereiškia, kad už jos nepaisymą praeityje nebeturi būti baudžiama.
- 22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat teigia, kad pagal Muitinės kodekso 426 straipsnio 4 punktą Prancūzijos teisės sistemoje įgyvendinta iš ESS 4 straipsnio 3 dalies kylanti pareiga nubausti tuos, kurie pateikę neteisingas deklaracijas ar atlikę apgaulingus veiksmus gauna specialias eksporto grąžinamąsias išmokas, neturėdami teisės į jas. Ši nacionalinės teisės nuostata, kuri yra patraukimo baudžiamojo atsakomybės teisinis pagrindas pagrindinėje byloje, nebuvo kaip nors pakeista laikui bėgant.
- 23 Galiausiai šis teismas mano, kad taikant švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principą tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, būtų švelniau baudžiama už Europos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančius veiksmus. Taigi taikant Chartijos 49 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą principą galėtų būti kliudoma laikytis ESS 4 straipsnio 3 dalies.
- 24 Šiomis aplinkybėmis *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Prancūzija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar <...> [C]hartijos 49 straipsnį reikia aiškinti taip, kad pagal šį straipsnį asmens negalima nuteisti už tai, jog pasitelkęs apgaulingus veiksmus ar neteisingas deklaracijas, susijusias su prekių, dėl kurių prašyta grąžinamųjų išmokų, pobūdžiu, jis gavo jam nepriklausančias eksporto grąžinamąsias išmokas, nors dėl teisės aktų pakeitimo, padaryto po to, kai susiklostė faktinės aplinkybės, už prekes, kurias jis iš tikrųjų eksportavo, šias grąžinamąsias išmokas galima mokėti?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 25 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtintas švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį asmens negalima nuteisti už tai, jog

pasitelkęs apgaulingus veiksmus ar neteisingas deklaracijas, susijusias su prekių, dėl kurių prašyta grąžinamųjų išmokų, pobūdžiu, jis nepagrįstai gavo Reglamente Nr. 1964/82 numatytas specialias eksporto grąžinamąsias išmokas, nors dėl šio reglamento pakeitimo, padaryto po to, kai susiklostė inkriminuojamos faktinės aplinkybės, už prekes, kurias jis eksportavo, šias grąžinamąsias išmokas galima mokėti.

- 26 Visų pirma reikia priminti, kad švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principas, įtvirtintas Chartijos 49 straipsnio 1 dalyje, yra Sąjungos pirminės teisės dalis. Net prieš įsigaliojant Lisabonos sutarčiai, pagal kurią Chartijai suteikta tokia pati teisinė galia kaip Sutartims, Teisingumo Teismas nusprendė, kad šis principas susiformavo iš valstybių narių bendrųjų konstitucinių tradicijų, todėl turi būti laikomas vienu iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, į kuriuos nacionalinis teismas turi atsižvelgti, kai taiko nacionalinę teisę (2016 m. spalio 6 d. Sprendimo *Paoletti ir kt.*, C-218/15, EU:C:2016:748, 25 punktas).
- 27 Taigi šiuo atveju taikyti Chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtinto švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principo savaime netrukdo tai, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos faktinės aplinkybės susiklostė 1987–1992 m., t. y. iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo 2009 m. gruodžio 1 d.
- 28 Be to, reikia pažymėti, kad, remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, Sąjungos teisės sistemoje užtikrinamos pagrindinės teisės gali būti taikomos visais atvejais, kuriuos reglamentuoja Sąjungos teisė, tačiau negali peržengti šių atvejų ribų (2017 m. birželio 14 d. Sprendimo *Online Games ir kt.*, C-685/15, EU:C:2017:452, 55 punktas).
- 29 Nagrinėjamu atveju pakanka pažymėti, jog iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo gautų duomenų matyti, kad kaltinamieji pagrindinėje byloje traukiami baudžiamajon atsakomybėn pagal Muitinės kodekso 426 straipsnio 4 punktą dėl to, kad pateikė neteisingas deklaracijas ar atliko apgaulingus veiksmus, dėl kurių gautos Reglamente Nr. 1964/82 numatytos specialios eksporto grąžinamosios išmokos. Atsižvelgiant į ESS 4 straipsnio 3 dalyje ir SESV 325 straipsnyje valstybėms narėms nustatytas pareigas, šia Muitinės kodekso nuostata visų pirma siekiama nubausti už Sąjungos finansiniams interesams kenkiančius veiksmus.
- 30 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad Muitinės kodekso 426 straipsnio 4 punkte numatyta nusikalstama veika ir baudžiamasis procesas pagrindinėje byloje patenka į Sąjungos teisės sistemoje užtikrinamų pagrindinių teisių taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 28 punkte primintą jurisprudenciją, todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiame procese turi užtikrinti, kad būtų laikomasi Chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtinto švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principo (pagal analogiją žr. 2005 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, EU:C:2005:270, 69 punktą).
- 31 Vis dėlto siekiant atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą reikia priminti, kad po to, kai susiklostė pagrindinėje byloje nagrinėjamos faktinės aplinkybės, Reglamente Nr. 1964/82 1 straipsnis nuo 1998 m. sausio 19 d. buvo pakeistas Reglamentu Nr. 2469/97, kuriuo teisė į Reglamente Nr. 1964/82 numatytas specialias eksporto grąžinamąsias išmokas suteikta ir už suaugusių galvijų patinų priekinių ketvirčių gabalus – būtent dėl jų buvo pateiktos neteisingos deklaracijos ar atlikti apgaulingi veiksmai, kuriais kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje. Šis pakeitimas buvo perkeltas į Reglamento Nr. 1359/2007, kuriuo nuo 2008 m. sausio 1 d. kodifikuotas ir pakeistas Reglamentas Nr. 1964/82, 1 straipsnį.
- 32 Taigi reikia patikrinti, ar, atsižvelgiant į šį Reglamento Nr. 1964/82 1 straipsnyje numatytą tinkamumo kriterijų pakeitimą, pagal Chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtintą švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principą tokiomis aplinkybėmis, kaip pagrindinėje byloje, asmens negalima nuteisti už tai, kad jis pateikė neteisingas deklaracijas ar atliko apgaulingus veiksmus, kaip apibrėžta Muitinės kodekso 426 straipsnio 4 punkte.

- 33 Šiuo klausimu reikia priminti, kad švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymas būtinai susijęs su įstatymų kaita laikui bėgant ir pagrįstas išvada, kad teisės aktų leidėjas pakeitė savo nuomonę arba dėl faktinių aplinkybių baudžiamojo kvalifikavimo, arba dėl bausmės, taikytinos už nusikalstamą veiką (2016 m. spalio 6 d. Sprendimo *Paoletti ir kt.*, C-218/15, EU:C:2016:748, 27 punktą).
- 34 Pirma, reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, po to, kai buvo padaryta nusikalstama veika pagrindinėje byloje, Prancūzijos įstatymų leidėjas nepakeitė Muitinės kodekso 426 straipsnio 4 punkte numatytos nusikalstamos veikos. Vadinasi, baudžiamoji atsakomybė už neteisingas deklaracijas ar apgaulingus veiksmus, kuriais gaunama tokios su eksportu susijusios naudos, kaip Reglamente Nr. 1964/82 numatyta speciali eksporto grąžinamoji išmoka, išliko tokia pati, kaip ir buvo numatyta klostantis pagrindinėje byloje nagrinėjamos faktinėms aplinkybėms.
- 35 Taigi reikia konstatuoti, kad, kaip savo išvados 41 punkte pažymėjo generalinė advokatė, Prancūzijos įstatymų leidėjo vertinimas, kiek tai susiję su inkriminuojamų faktinių aplinkybių baudžiamuoju kvalifikavimu ar bausme, taikytina už nusikalstamą veiką, kurios padarymu kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje, nepasikeitė.
- 36 Antra, dėl šio sprendimo 31 punkte priminto Sąjungos teisės aktų pakeitimo reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš Reglamento Nr. 2469/97 antros konstatuojamosios dalies, speciali eksporto grąžinamoji išmoka už suaugusių galvijų patinų priekinių ketvirčių mėsos be kaulų gabalus buvo nustatyta siekiant pritaikyti šiuos teisės aktus prie kintančių mėsos rinkos sąlygų, ypač prie pasikeitusios padėties pasaulinėje rinkoje įgyvendinus daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde sudarytus susitarimus.
- 37 Tad Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimas pakeisti Reglamento Nr. 1964/82 1 straipsnyje numatytus tinkamumo kriterijus buvo paremtas padėties pasaulinėje mėsos rinkoje vertinimu vien ekonominiu ir techniniu požiūriais.
- 38 Taigi reikia konstatuoti, kad minėtu pakeitimu šis teisės aktų leidėjas nesiekė paneigti kompetentingų nacionalinių institucijų atliekamo baudžiamojo kvalifikavimo ar bausmės už elgesį, dėl kurio nepagrįstai gaunamos Reglamente Nr. 1964/82 numatytos specialios eksporto grąžinamosios išmokos, kaip antai neteisingas deklaracijas ar apgaulingus veiksmus, kuriais kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje, vertinimo.
- 39 Be to, kaip savo rašytinėse pastabose nurodo ir Prancūzijos vyriausybė, reikia taip pat pažymėti, kad keičiant Sąjungos teisės aktus nebuvo pakeisti nusikalstamos veikos, kurios padarymu kaltinami kaltinamieji pagrindinėje byloje, sudėties požymiai.
- 40 Kadangi ši nusikalstama veika susijusi su neteisingomis deklaracijomis ar apgaulingais veiksmais, dėl kurių gaunamos Reglamente Nr. 1964/82 numatytos specialios eksporto grąžinamosios išmokos, tai, kad teisė gauti šias grąžinamasias išmokas už prekes, už kurias jų buvo prašyta, atsirado po to, kai susiklostė pagrindinėje byloje nagrinėjamos faktinės aplinkybės, savaime negali paveikti baudžiamosios atsakomybės už tokias neteisingas deklaracijas ar apgaulingus veiksmus.
- 41 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtintas švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį asmenį galima nuteisti už tai, jog pasitelkęs apgaulingus veiksmus ar neteisingas deklaracijas, susijusias su prekių, dėl kurių prašyta grąžinamųjų išmokų, pobūdžiu, jis nepagrįstai gavo Reglamente Nr. 1964/82 numatytas specialias eksporto grąžinamasias išmokas, nors dėl šio reglamento pakeitimo, padaryto po to, kai susiklostė inkriminuojamos faktinės aplinkybės, už prekes, kurias jis eksportavo, šias grąžinamasias išmokas galima mokėti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje įtvirtintas švelnesnio baudžiamojo įstatymo taikymo atgaline data principas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį asmenį galima nuteisti už tai, jog pasitelkęs apgaulingus veiksmus ar neteisingas deklaracijas, susijusias su prekių, dėl kurių prašyta grąžinamųjų išmokų, pobūdžiu, jis nepagrįstai gavo 1982 m. liepos 20 d. Komisijos reglamente (EEB) Nr. 1964/82, nustatančiame specialių eksporto grąžinamųjų išmokų už tam tikrus galvijų mėsos gabalus be kaulų suteikimo sąlygas, numatytas specialias eksporto grąžinamąsias išmokas, nors dėl šio reglamento pakeitimo, padaryto po to, kai susiklostė inkriminuojamos faktinės aplinkybės, už prekes, kurias jis eksportavo, šias grąžinamąsias išmokas galima mokėti.

Parašai.